

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8823200147
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8823200147.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, S. N. Z. E., J.. XX.XX.XXXX, bytom pri starých rodičoch, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti matky: L. S., J.. XX.XX.XXXX, G. H. XX, XXX XX N., Č. a starej matky: S. E. J.. XX.XX.XXXX, G. W.. X. S. XXXX/XX, I. J. Y., na návrh starého otca: Z. E., J.. XX.XX.XXXX, G. W.. X. S. XXXX/XX, I. J. Y., o zverenie mal. dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom, t a k t o

rozhodol:

I. M e n í s a výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/17/2014-8 zo dňa 31.03.2014 a to tak, že maloletý N. Z. E., J.. XX.XX.XXXX sa zveruje do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov S. E., J.. XX.XX.XXXX M. Z. E., J.. XX.XX.XXXX.

II. Starí rodičia sú o p r á v n e n í a p o v i n n í vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, právo maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok majú iba v b e ž n ý c h veciach.

III. Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok sp. zn. 8P/17/2014 zo dňa 31.03.2014 n e z m e n e n ý .

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Starý otec sa podaným návrhom domáhal zverenia mal. I. N. Z.zefa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti oboch starých rodičov. Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp.zn. 8P/241/2012 zo dňa 29.04.2013 súd manželstvo rodičov rozviedol. S. N. Z., J.. XX.XX.XXXX bol zverený do osobnej starostlivosti otca. Matku súd zaviazal platením výživného sumou 70 eur mesačne a jej styk s maloletým dieťaťom bol upravený ako neobmedzený. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/17/2014-8 zo dňa 31.03.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 06.05.2014, súd zmenil výrok rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 8P/241/2012 a to tak, že maloletý N. Z. E., J.. XX.XX.XXXX bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, S. E., J.. XX.XX.XXXX, bytom N. F.. XXXX/XX, I. J. Y.. Súd zaviazal rodičov platením výživného, matku sumou 70,- eur mesačne a otca sumou 50,- eur mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku. Otec maloletého dieťaťa, Z. E., J.. XX.XX.XXXX O. XX.XX.XXXX zomrel. Matka maloletého dieťaťa, L. S., J.. XX.XX.XXXX sa o maloletého nezaujíma, nijakým spôsobom ho nekontaktuje, medzi ňou a synom nie je vytvorená prirodzená vzťahová väzba. O vnuka sa starajú starí rodičia v podstate od jeho narodenia. Nakoľko pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starý otec pracoval v zahraničí, spolu s manželkou nežiadali súd o zverenie ich vnuka N. Z. E. do ich spoločnej náhradnej starostlivosti. Stará matka zabezpečovala starostlivosť vnukovi v prevažnej

miere sama. V súčasnej dobe, vzhľadom na to, že starý otec pracuje ako vodič len na území SR, starostlivosť a výchovu maloletému vnukovi zabezpečujú spoločne. Okrem toho, jeho manželka mala za uplynulé obdobie viacero zdravotných problémov, bol jej priznaný invalidný dôchodok. S prihliadnutím na zhoršený zdravotný stav jeho manželky, na skutočnosť, že matka o maloletého nejaví záujem a nie je ani predpoklad do budúcnosti, aby matka prevzala starostlivosť o maloletého, žiadal starý otec o zverenie maloletého vnuka do spoločnej náhradnej starostlivosti oboch starých rodičov.

2. Matka a stará matka s návrhom súhlasili.

3. Kolízny opatrovník odporučil návrhu starého otca vyhovieť.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa so spisom tunajšieho súdu sp. zn. 8P/241/2012, sp.zn. 8P/17/2014, správou Sociálnej poisťovne, mzdovým listom starého otca, správou OR PZ Vranov nad Topľou, emailovým vyjadrením matky, správou mesta Vranov nad Topľou, správou kolízneho opatrovníka a zistil tento skutkový stav:

5. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/241/2012-49 zo dňa 29.04.2013 súd manželstvo Z. E., J.. XX.XX.XXXX M. L. E., V. G., J.. XX.XX.XXXX uzavreté dňa XX.XX.XXXX rozviedol, s tým, že maloletého N. Z. E., J.. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti otca. Matke uložil súd povinnosť platiť výživné na mal. syna vo výške 70 eur mesačne a jej styk s mal. dieťaťom upravil ako neobmedzený za prítomnosti otca. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 19.06.2013.

6. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/17/2014-8 zo dňa 31.03.2014 bol zmenený výrok rozsudku č.k. 8P/241/2012-49 zo dňa 29.04.2013 a to tak, že maloletý N. Z. E., J.. XX.XX.XXXX bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky S.V. E., J.. XX.XX.XXXX. Rodičia boli zaviazaní platením výživného na syna a to matka po 70,- eur a otec po 50,- eur mesačne. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 06.05.2014.

7. Starý otec vo výpovedi uviedol, že návrh na zverenie vnuka do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti sa rozhodol podať po zdravotných problémoch jeho manželky. Maloletý vnuk starého otca berie ako otca, starú mamu ako mamu, aj keď vie o tom, že mamu má a že žije v Čechách. S maloletým nemajú starí rodičia žiadne výchovné problémy, rešpektuje ich. Starý otec nebol súdne trestaný, je plne spôsobilý na právne úkony, jeho zdravotný stav mu umožňuje postarať sa o mal. dieťa. Aktuálne je síce ešte práceneschopný, ale po absolvovaní kontroly by už mal nastúpiť do zamestnania. Matka sa s maloletým nekontaktuje, nezaujíma sa o syna, v prípade sviatkov ho neobdarúva.

8. Matka v písomnom vyjadrení uviedla, že súhlasí so zverením N. do spoločnej náhradnej starostlivosti.

9. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že otec maloletého N. Z., Z. E. je nebohý, zomrel dňa XX.XX.XXXX. S maloletým N.J. Z. bol vykonaný rozhovor bez prítomnosti starých rodičov v súlade s článkom 12 Dohovoru o právach dieťaťa podľa §43 ods. 1 Zákona o rodine a §38 CMP. V septembri 2022 nastúpil maloletý O. X. V. L. Š. N. F. I. I. J. Y.. V škole dosahuje veľmi dobré výchovnovzdelávacie výsledky. Veľmi dobrý prospech dosahuje v predmete anglický jazyk. Už viackrát bol vybratý ako jeden z najlepších žiakov na rôzne súťaže v tomto jazyku. Po skončení základnej školy má maloletý v pláne pokračovať v štúdiu na A. I. I. J. Y., kde si podal aj prihlášku. Je zdravý, doposiaľ prekonal len bežné detské choroby. Začiatkom mesiaca apríl 2022, v čase od XX.XX-XX.XX.XXXX je zapísaný na školský výlet do K., na ktorý sa veľmi teší. Pri pohovore maloletý uviedol, že so svojou matkou nie je v kontakte. Naposledy sa s ňou však stretol minulého roku, v čase, keď bola na východnom Slovensku kvôli pohrebu. Toto stretnutie iniciovala matka. N. Z. veľmi o toto stretnutie nemal záujem, nakoniec však so stretnutím súhlasil, nakoľko bolo v jeho záujme zistiť, prečo sa o neho matka od jeho útleho detstva nestarala. Matka mu však na tieto otázky nevedela odpovedať. Od matky sa dozvedel, že žije v Českej republike, kde má založenú novú rodinu, vychováva dve deti, ktoré N. Z. vôbec nepozná. Vzhľadom na skutočnosť, že maloletý vyrastá v domácnosti starých rodičov od útleho detstva, nevie si predstaviť vyrastať niekde inde. So starými rodičmi má vybudovaný veľmi silný citový vzťah, je na nich silno citovo naviazaný a je v jeho záujme naďalej pri nich vyrastať. Náhradná matka spolu s jej manželom nemajú s maloletým N. Z. žiadne výchovné problémy, N. Z. starých rodičov rešpektuje, ak je to potrebné, je im nápomocný s domácimi prácami. Náhradná matka je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške cca 400,- eur mesačne, kvôli jej zdravotným problémom nepracuje nikde. Okrem toho tunajším úradom sú náhradnej matke vyplácané prídavky na maloletého N. Z. a tiež opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej

osobnej starostlivosti. Starý otec je zamestnaný ako I., v súčasnej dobe pracuje len na území SR. Jeho príjem predstavuje sumu 1600-1700 eur mesačne, t.č. je však už druhý mesiac práceneschopný. Starý otec na podanom návrhu trvá, spolu s manželkou sa snažia svojmu vnukovi zabezpečiť potrebnú starostlivosť. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam, nakoľko maloletý N. Z. od útleho detstva vyrastá v domácnosti starých rodičov a starostlivosť z ich strany je na veľmi dobrej úrovni, s prihliadnutím na najlepší záujem maloletého, odporučil kolízny opatrovník vyhovieť návrhu starého otca.

10. Podľa správy mesta Vranov nad Topľou maloletý N. Z. E., J. XX.XX.XXXX je dieťa rodičov L. S., J. XX.XX.XXXX, bytom v Českej republike a otca nebohého Z. E., J. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel XX.XX.XXXX. S.V. E., J. XX.XX.XXXX M. Z. E., J. XX.XX.XXXX sú starými rodičmi mal. N.. Rodina býva v trojizbovom byte, ktorý je kompletne a štýlovo zariadený. V predmetnom byte má mal. svoju samostatnú izbu. Maloletý N. Z. Ž. X. V. L.H. Š. N. F.. vo I. J. Y. a je zverený do náhradnej osobnej starostlivosti svojej starej matke S. E.. K. S. E. v minulosti prekonala srdcový infarkt, dôsledkom čoho má aj iné zdravotné ochorenia a toho času je invalidnou dôchodkyňou. Z obáv o svoje zdravie a budúcnosť jej vnuka, by bola rada, aby mal. N. bol zverený do NOS obidvom starým rodičom. Z vyjadrenia starých rodičov vyplynulo, že matka sa o dieťa nezaujíma ani nemá k nemu vytvorený citový vzťah. Mesačne sa podieľa na výživnom sumou 70,- eur. Pán Z. E. je zamestnaný vo firme N. - N. S. N.Č., M..N., J. Q., ako I.-Ž.. Poukázal na to, že o vnuka sa s manželkou starajú od malička a majú spolu vytvorený veľmi blízky citový vzťah, zároveň sú mu oporou. Na základe zistených pomerov v rodine Mesto I. J. Y. konštatovalo, že pán Z. E. a jeho manželka zabezpečujú maloletému N.J. E. riadnu výchovu a starostlivosť. V záujme starých rodičov je harmonický vývin osobnosti dieťaťa. Mesto nevedie žiadny záznam o trestnom konaní, resp. priestupkovom konaní na členov rodiny E.. Rodina v mieste bydliska má dobrú povesť.

11. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru vo Vranove nad Topľou v správe uviedlo, že Z. E., J. XX.XX.XXXX v období posledných 5 rokov nebol trestne stíhaný, ani sa voči nemu v súčasnej dobe nevedie trestné stíhanie.

12. Podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni je stará matka S. E. poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 396,90 eur a starý otec je evidovaný ako zamestnanec v spoločnosti N.-N. S. N., M..N., J. Q.. V zmysle aktuálneho mzdového listu starý otec v mesiaci január 2023 dosiahol čistú mzdu vo výške 1.106,36 eur.

13. Podľa § 45 ods. 1-9 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

14. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

15. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

16. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným

premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

17. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>.

18. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

19. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

20. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

21. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

22. Podľa § 46 ods. 1 Zákona o rodine maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

23. Na základe vykonaného dokazovania a vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení mal súd za preukázané, že návrh navrhovateľa je dôvodný a možno mu vyhovieť v celom rozsahu. Starý otec spĺňa potrebné predpoklady, aby maloletému vnukovi zabezpečil podmienky pre jeho zdravý fyzický a psychický vývoj. Otec maloletého dieťaťa zomrel, matka dlhodobo žije v Českej republike a o syna nejaví záujem. Maloletý N. Z. žije od útleho veku v domácnosti starých rodičov, s ktorými má vytvorenú pozitívnu citovú väzbu, v ich domácnosti je spokojný a šťastný. Súdnym rozhodnutím z marca 2014 bol maloletý zverovaný do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky S. E.. Náhradná starostlivosť je vykonávaná v záujme dieťaťa. Aktuálne požiadal starý otec o zmenu súdneho rozhodnutia a to o zverenie ich maloletého vnuka do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov (starých rodičov), s poukazom na zdravotné problémy jeho manželky a tiež na skutočnosť, že výkon jeho zamestnania mu umožňuje podieľať sa vo väčšej miere na zabezpečovaní potrebnej osobnej starostlivosti vnukovi. Navrhovateľ je spôsobilý na právne úkony, nebol súdne trestaný, má zabezpečené vhodné bytové podmienky a najmä medzi ním a vnukom je vytvorený kladný citový vzťah. Je v záujme mal. dieťaťa, aby naďalej vyrastalo v harmonickom prostredí, na ktoré je zvyknuté a v ktorom je šťastné, preto súd návrhu navrhovateľa vyhovel.

24. Vo zvyšnej časti, ohľadom úpravy práv a povinností matky voči maloletému dieťaťu, zostáva rozsudok sp. zn. 8P/17/2014 zo dňa 31.03.2014 nezmenený.

25. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.